 Nortura Styringssystem	Utgave nr: 2	Godkjent dato: 26.08.22	Side: 1/4	Godkjent av: Fagsjef HMS
	Dok.tittel: HMS Sikkerhetsinstruks Nødslakt			Fabrikk/område: Nortura SA inkl. innleide/eksterne nødslaktere.

HMS Sikkerhetsinstruks Nødslakt

Innhold

1. HENSIKT OG FAREMOMENT	1
2. OMFANG OG ANSVAR	1
3. PLANLEGGING OG SIKRINGSTILTAK	2
4. GJENNOMFØRING OG SIKRINGSTILTAK	3
5. OPPTREDEN VED TEKNISK FEIL, FARLIG ATFERD OG/ELLER SKADE	4
6. OVERTREDELSE	4
7. SIGNATUR	4
8. VEDLEGG / DOKUMENTREFERANSER	4
9. ENDRINGSLOGG	4

1. HENSIKT OG FAREMOMENT

En risikovurdering av nødslakt viser at uriktig og ulegitimert utførelse og håndtering av utstyr gir høy risiko og kan resultere i særlig fare for liv og helse.

Følgende faremoment fremheves: Kutt og stikkskade, skuddskade, klemskade, spark/stanging av dyr.

Hensikten med instruksen er å sikre kjennskap til faremoment og sikringstiltak beskrevet i instruks og sikre lik og beste praksis for å unngå farlige HMS forhold og ulykker i forbindelse med arbeidsoperasjonen.

2. OMFANG OG ANSVAR

Instruks er gjeldende for all nødslakt utført av eget personell og eksterne og innleide som utfører arbeid på vegne av Nortura. Det inkluderer selvstendig næringsdrivende som utfører oppdrag på vegne av Nortura.

Norturas ansvar er å sikre kjennskap til, opplæring i -og etterlevelse av denne instruksen. Nortura ansatte og innleide/eksterne som har fått opplæring plikter å etterleve sikkerhetsinstruks.

Denne instruksen gjelder nødslakt som utføres både på slakteri og på fjøs eller annen lokasjon utenfor våre anlegg.

 Nortura Styringsystem	Utgave nr: 2	Godkjent dato: 26.08.22	Side: 2/4	Godkjent av: Fagsjef HMS
	Dok.tittel: HMS Sikkerhetsinstruks Nødslakt			Fabrikk/område: Nortura SA inkl. innleide/eksterne nødslaktere.

3. PLANLEGGING OG SIKRINGSTILTAK

3.1 Generelt

- Nødslakter skal ved enhver nødslakt fortløpende vurdere om risiko er akseptabel og om nødslakt kan gjennomføres.
- Sikkerhet skal prioritet, også foran dyrevelferd.
- Nødslakter skal ikke gå inn i bingefør man har redusert stress på dyr i størst mulig grad.
- Forvillede dyr – dyr som ikke lar seg håndtere - skal ikke nødslaktes.
- Nødslakt skal ikke utføres alene uten dyreeier/representant til stede (Nødslakter har sin fulle rett til å ikke ta oppdraget dersom dyreeier ikke er til stede, hvis ikke noe annet er avtalt).
- Tenk mulige "fluktveier» dersom en uforutsett situasjon skulle oppstå.
«Ta-to» eller gjennomfør sikker jobbanalyse.
- Nødslakter skal ha nødvendig kompetanse som beskrevet i [forskrift om avliving av dyr](#), inkludert opplæring i fiksering, bedøving, sjakling/oppheising, avblødning og slaktning samt kunnskap om dyrevelferd, hygiene og dokumentert eller sertifisert opplæring av eventuelle maskiner og utstyr som benyttes.

3.2 Krav til bonde / dyreeier

- Bonde/dyreeier skal så langt det er mulig legge forholdene til rette hvor nødslakter skal utføre avlivning av dyr/dyrene.
- Det skal ikke være andre dyr i nærhet av nødslaktet som kan påføre operatør skader.
- Bonde/dyreeier skal etterstrebe god dialog med nødslakter for å sikre en forsvarlig gjennomføring av oppdraget.
- Nødslakter har sin fulle rett til å ikke ta oppdraget dersom dyreeier ikke er til stede (hvis ikke noe annet er avtalt) eller dersom forholdene ikke er tilrettelagt for å ivareta sikkerheten.

3.3 Personlig verneutstyr og øvrig utstyr

- Tunika
- Lang stålhanske (Minimum 8 cm)
- Vernesko/støvler med ståltupp skal benyttes
- Kevlar hanske skal være tilgjengelig ut fra risikovurdering.
- Kniv skal fraktes i kogg fra bil til aktuelt sted.
- Det skal være grunnleggende førstehjelpsutstyr tilgjengelig i dyrebil.
- Det skal brukes personalarm for nødslakter ved arbeid alene på fabrikk tilkoblet vaktsselskap.

 Nortura Styringsystem	Utgave nr: 2	Godkjent dato: 26.08.22	Side: 3/4	Godkjent av: Fagsjef HMS
	Dok.tittel: HMS Sikkerhetsinstruks Nødslakt			Fabrikk/område: Nortura SA inkl. innleide/eksterne nødslaktere.

4. GJENNOMFØRING OG SIKRINGSTILTAK

4.1 Bedøving med bolt pistol

- Bolt pistol skal oppbevares i eget låsbart skap.
- Skuddet skal alltid plasseres slik at det gir umiddelbar bedøving, tilpasset den aktuelle dyrearten og i tråd med forskrift om avliving av dyr.
- Den som foretar bedøving med bolt pistol, skal sikre at bolten er gått helt tilbake til utgangsstillingen før hvert skudd.
- Det skal kun brukes bolt pistol hvor vedlikehold er gjennomført og loggført. Vedlikehold skal minst gjennomføres for hvert 100.skudd og hver 6.måned med mindre hyppigere vedlikehold er beskrevet i lokal rutine.

4.2 Avliving

- Bonde/dyreeier skal alltid være til stede på fjøs
- Nødslakter skal ikke jakte på løst gående dyr. Lokal viltneid eller eventuelt politi kontaktes for bistand.
- Før sjakling og oppheising skal det visuelt bekreftes at dyr er bedøvet. Det skal kun benyttes sakkyndig kontrollert kjetting/løfteutstyr.
- Frembein skal fikseres før stikking dersom dette er gjennomførbart.

4.3 Stikking og avblødning

- Ved dødsramper skal man trekke unna til trygg avstand for å unngå spark.
- Stikking og avblødning skal gjøres så fort som mulig, men operatør skal vente 3 minutter før vomuttak for å unngå spark og andre farlige situasjoner.
- Ved drektig dyr tillates det å åpne opp og ta ut kalv etter stikking av ku. Dette skal kun utføres om det er tilstrekkelig med personell og utstyr til å ivareta sikkerheten.

4.4 Transport til og mottak slakteri

- Sjøfører skal overholde kjøre- og hviletidsbestemmelser når krav er gjeldende.
- Ved lasting, omlasting og lossing har Nortura en egen sikkerhetsinstruks: [HMS - HMS Instruks for lasting omlasting og lossing storfe.pdf - All Documents \(sharepoint.com\)](#)

 Nortura Styringssystem	Utgave nr: 2	Godkjent dato: 26.08.22	Side: 4/4	Godkjent av: Fagsjef HMS
	Dok.tittel: HMS Sikkerhetsinstruks Nødslakt			Fabrikk/område: Nortura SA inkl. innleide/eksterne nødslaktere.

5. OPPTREDEN VED TEKNISK FEIL, FARLIG ATFERD OG/ELLER SKADE

- Arbeidet skal stanses umiddelbart
- Iverksett om nødvendig førstehjelp
- Industrivern, Arbeidslederen og Vernetjenesten skal varsles (Inne på anlegg).
- Skaden/hendelsen skal registreres og følges opp i GIPS. Eksterne varsler Nortura via eget system.

6. OVERTREDELSE

Manglende etterlevelse av denne instruksen er å betrakte som brudd på arbeidsreglement. Grov overtredelse og annen grov uaktsomhet kan medføre muntlig eller skriftlig advarsel. Gjentatte grove overtredelser kan medføre opphør av ansettelse- eller innleieforhold i Nortura.

7. SIGNATUR

Jeg bekrefter å ha lest og forstått denne sikkerhetsinstruks:

Dato: Ansatt: Sign:

8. VEDLEGG / DOKUMENTREFERANSER

- <https://medlem.nortura.no/>
- [Info om Mattilsynets krav til nødslakt - Medlemsportal for Nortura SA](#)
- Mattilsynets veileder om nødslakt:
- [NØDSLAKTING OG BEDØMMELSE AV NØDSLAKT \(mattilsynet.no\)](#)
- Forskrift om avliving av dyr
- [Forskrift om avliving av dyr - Lovdata](#)

9. ENDRINGSLOGG

Utgave nr.	Beskrivelse av endring	Dato	Signatur
1	Utkast til HMS Instruks Nødslakt utarbeidet Utkast oppdatert etter forslag fra arbeidsgruppe	02.05.22 03.05.22	Øystein Pettersen
2	Kulepunkt 2 i kapittel 4.3 er lagt til.	26.08.22	Øystein Pettersen